

Міністерство освіти України
Академія педагогічних наук України
Український державний педагогічний
університет ім. М.П. Драгоманова

**ВИХОВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
САМОСВІДОМОСТІ
У ШКОЛЯРІВ**

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(8—9 жовтня 1996 р., Київ)

Київ — 1996

Виховання національної самосвідомості у школярів:
Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції.
— Київ: Україна-Віта, 1996. — 146 с.

Редакційна колегія:

М.І. Шкіль, дійсний член АПН України (голова);
Д.О. Тхоржевський, дійсний член АПН України (заступник);
В.К. Сидоренко, д-р пед. наук;
Р.О. Захарченко, канд. пед. наук

номінації відіграє осново- і словоскладення як джерело поповнення новими лексичними одиницями.

ОЗНАЙОМЛЕННЯ УЧНІВ З ІСТОРИЧНИМ МИНУЛИМ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ МОЛОДІ

О.В. Кокіна

Важливим завданням у справі інтелектуального і духовного відродження української нації є формування національної самосвідомості в учнів. Історія української науки не може розвиватися без урахування і осмислення минулого. Вона, безумовно, пов'язана з формуванням у молоді національної самосвідомості, її наукового світогляду. Одним з складових історії науки є відомості про становлення та розвиток ботаничних садів, у яких здійснюється пошук нових корисних рослин, їх комплексне вивчення та інтродукція. При розміщенні колекцій рослин та оформленні експозицій керуються географічними, систематичними, екологічними та іншими принципами. Метою створення ботаничних садів є пасамперел ознайомлення широкого кола людей з багатого флорою всіх країн світу і використання їх як навчальної бази при вищих навчальних закладах.

Попередниками ботаничних садів в Україні були монастирські та поміщицькі сади, аптекарські городи, що існували в Києві, Вишгороді, Львові тощо.

Перший ботаничний сад в Україні був заснований у 1804 році при Харківському університеті ректором В. Каразієм. У першій половині XIX ст. створюються також Кременецький (1806 р.), Нікітський (1812 р.), Львівський (1823 р.), Київський (1839 р.) ботаничні сади.

Нині на території України 23 ботаничні сади, в тому числі один дитячий у Запоріжжі. У кожного саду свій профіль. Наприклад, Київський ботаничний сад ім. О. Фоміна спеціалізується на природі лісостепової зони, Донецький ботаничний сад — на промисловій ботаніці, Нікітський — на субтропічних культурах та біохімії рослин.

Сітка ботаничних садів і заповідних територій у наш час значно розширюється в зв'язку з антропогенним впливом на природу, особливо це пов'язано з урбанізацією міст. І тому актуальними завданнями ботаничних садів є збереження генофонду дикої флори, розроблення проєктів з охорони рідкісних видів рослин.

Історичні та сучасні матеріали з паркознавства вивчаються учнями Українського коледжу № 272 у факультативному курсі "Історія біології в Україні".

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ У ШКОЛЯРІВ

С.Ю. Коробецька

Відомо, що мистецтво є найдієвішим засобом виховання дитини, в тому числі й її національної самосвідомості. Усвідомлення особистістю